

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr., egy hora 1 frt.

Megjelenik mindennap vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s lapigazgató

Szerkesztőség Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltébb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

A köztisztviselők megéjhetése.

december 13

Régi dai régi szenvedésről.

A mult héten a középiskolai tanár egyesület küldöttsége járt a kormánynál a fizetésrendezések ügyében. Jogos panasz szal. jogos kérelemmel fordultak a miniszterekhez s azok meg is ígérték, hogy szívükre veszik a tanárok panaszait s gondoskodni fognak helyzetük javításáról. Wlassics Gyula kultuszminiszter válaszából megérthették a középiskolai tanárok, hogy meleg szívvvel és atyai szeretettel örökdi tőlöttük s hogy méltányos kérelmük teljesítése, bármily súlyos akadályok is merülnek fel ma még, csak idők kérdése.

A tanárok e miniszterjárása egyik tünete annak az általános visszasságnak, a mely a diplomás értelmiség életküzdelmében tapasztalható. Mélyen belenyulik ez a visszás, sőt kóros állapot társadalmunk szervezetébe s bizony fell kell teljesen tárnnunk a sebeket, ha hozzá akarunk férni a baj fészkehez.

A történelmileg tejlődött földbirtokosközéposztály züllőfélben van. Gazdasági és kulturális okok idézték elő dekadenciáját s bármennyire sajog is nemzetünk testén ez a seb, azt behegeszteni egyhamar nincs módunkban. Be kell várni, míg új sejt lerakódás folytán megindul a gyógyulási proceszessus; a míg az elűszkösödött részt az ép, életerős szervezet kítaszítja magából, hogy helyet adjon egészséges új kép-

zödménynek. Legfeljebb csak annyit tehetünk, hogy megmenteni iparkodunk a régi jó anyagból, a mennyit lehet, az által, hogy a modern gazdasági vérkeringésbe belevonjuk, hogy attól a friss vértől táplálékok s a táplálék által új erőt nyerjen.

Hanem e régi, pusztulásnak indult középosztály mellett látunk egy másik középosztályt, a mely legújabb keletű s a melyet a modern államszervezet teremtett meg.

A hivatalnokokról, tanárokról, mérnökökről, ügyvéd kről, orvosokról, szóval az állam s a köz szolgálatában álló diplomás értelmiségről szólunk, a melyhez keletkezésekor nagy reményeket fűztünk nemzeti demokratikus állami szervezkedésünk jövőjére nézve.

Hová lettek e reményeink? Életerős és életfakasztó új szerv helyett egy álképzödménye keletkezett, a mely mindinkább elburjánzik. Az állami és közhivatalnoki pálya körül rejtentő tusakodást látunk, a mely egyrészt a sivár stréberséget fejlesztette szinte tudományyá, másrészt oly szellemi proletaritust teremtett, a mely állandó veszéye a társadalmi rendnek.

E kettős veszedelem nyomása alatt szenved az a diplomás középosztály, a mely az állam és a közszolgálatban már kenyérhez jutott, vagy ahhoz jutni remél.

Maradhat-e ez az állapot továbbra is így? Vagy van-e mód a baj orvoslására? S ha van, kire hárul a gyógyítás kötelessége?

Megtaláljuk e kérdésre a feleletet, ha azt tisztázuk, hogy ki teremtette meg ezt a súlyos bajban szenvedő középosztályt s hogy kit terhel a felelősség és a gondoskodás kötelessége alkotásával szemben.

A hivatali karriért a modern államszervezet teremtette meg. Az értelmi pályára tóduló ezrei előtt az állami alkalmaztatás, az állami és közhivatali pálya l-beg cél gyauánt.

Az állam teremtette meg, — igaz, hogy elháríthatlan szükségletből — ezt a hivatalnoki középosztályt, neki kell hát gondoskodni arról, hogy a válságból, sőt mondjuk ki nyíltan, a nyomoruságból kimentse.

A segítségnek két módja van! az egyik, a melyet a nyugot-európai államok már majdnem mind alkalmaztak; legújabb szomszédunk, Ausztria is; a fizetésjavítás. Sajnos, Magyarország financiai nem engedik meg ennek a segítő-eszköznek nyomban való alkalmazását. Olyanok vagyunk; mint a szegény családapa, a ki legeslegelőbb is hajlékáról gondoskodik nagyszámu családja számára s azért bizony kénytelen a konyhán takarítani meg a házbért. Nekünk is igen sok kulturális és gazdasági intézuóinkat kell még kiépíteni, hogy lakályossá tegyük nemzetünk számára az országot.

Addig is azonban kínálkozik egy másik mód, a melylyel az állam segítségére lehet a megéjhetéssel küzdő tisztviselőnek. Ha már a fizetést nem emelheti, adja meg

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

Egy levél.

A „Debreczeni Hirlap“ eredeti tárczája

Margitot csinos leánynak tartották. Inkább gyengének látszott s ezt nemcsak termete, de arca is mutatta. Sárgás barna arczbőr, két csillogó fekete szem, melyet remek szemöldökök öveztek, vékony, szabályos orr, kis piros ajkak, hófehér fogak s ehez egy nyulánk alak. Így nézett ki, — de ha reá nézett egy férfira, a szeme, tekintete még szebbé tette őt, mint a minő volt. Ismerősei elragadtatással szóltak róla. Nem csoda, hogy ha ez igazi gyöngé nő, az e faluban rokonaihoz látogatásra jött tengerész tisztnek rendkívül megtetszett. A leány is viszonzotta az érzelmet s midőn szabadsága letelt a szép szál magas barna Bodrai Oszkárnak s állomására vissza készült, elbncsuzáskor a leányka arczára két könnyecsepp gördült, Bodrai pedig mintha élete felét hagyta volna el, oly keservesen indult utnak. A vonaton azon töprenkedett, mi lenne jobb? elhagyni a pályáját, vagy elfelejteni Margitot? — Szegénynek elég szegény volt

ahhoz, hogy egy nő, ha állását elhagyja, eltarthasson; Margitnak pedig, mivel atyja nyugalmazott hivatalnok, bizony nem sok hozománya lehetett. Különbén is hajón a családos élet szörnyen idegenszerű. Vész, vihar vagy egy bizonytalan jövő felé, hogy vihessen egy szeretett nő? . . .

Meglátogattam Margitot majdnem egy hónapra, hogy Oszkár elment; éppen levelét hozta a posta. Izgatottan bontotta fel, gyorsan futotta át. E gyöngének látszó nőnek egy arczvonása sem változott míg a levelet olvasta, csak midőn befejezte, lopóvet két könnyecsepp, mint az elváláskor szemébe. Talán a boldogság könnyecseppje ez is? — Szobájának ablaka a bányai hegyek felé nyílt, a sugár fenyők s a meredek szirtek piczi tavaszi virágai látszottak onnat. Felállt az asztaltól, melynél levelét olvasta s átadta nekem.

— Kérem olvassa el, szólt s az ablakhoz ment; elszállt gondolata messzire, tul a fenyő erdőn, tul a hegyeken, a tenger felé, hol a kedves ifju van. A levél így szólt:

»Kedves Margit! A rövid idő, mely elválasztott Öntől, egy örökkévalóság. Nem tudom elfelejteni s nem is felelhetem soha. Mindnyájunk közös osztályrésze az, hogy az

ég miliárd csillagában gyönyörködhetünk s nekem az egész égbolt csillag-tábora csak ont juttatja eszembe; az első, a melyik látható, ha a nap leszál a sik tenger felett s az utolsó, mely lefut napfeljötté előtt: a Margit csillaga. Beszélek a csillagokkal sokat, megértnek-e, nem-é, nem tudhatom.

Minthogy együttlétünk kor nem mondtam el élettörténetem s helyzetemet, minden részletben, hallgasson meg.

Atyám, mint dragonyos kapitány bele szeretett egy egyszerű kantinos leányba s el is vette, mivel a kivánt biztosíték akkor még nem volt tul nagy. Boldogságuk azonban nem sokáig tartott, mert egy gyakorlat alkalmával lováról leesett s oly sérüléseket szenvedett, hogy házassága után két évre meghalt. A midőn eszmélni kezdtem hat éves koromban, egy intézetben találtam magam, a hol egyedül katonatisztek árva gyermekei voltak. Itten a betük ismeretétől kezdve, nyertem annyi tanítást, hogy tizenkét éves koromban a prágai katonai intézetbe kerülhettem. E közben sokat beteg voltam, de egy jó öreg orvosunk volt, az kiragadott mindég a bajból; legelőször ehez a férfizez vonzódtam életemben.

A többiek az anyjokat is szerethették

a lehetőségét annak, hogy megélhessenek mostani fizetésükből. Budapest, de sőt a vidéki nagyobb városok is, méregdrágák. A hivatalnokok háztartási naplóiban egy egész sereg tétellel találkozunk, a melyek azt a megdöbbentő jelenséget árulják el, hogy tulságos drágán fizetnek meg oly fogyasztási cikkeket, a melyek Magyarországon olcsón termeltek.

Szervezni kell tehát a hivatalnokok szükségleteinek beszerzési módját. S a szervezés e munkájában kezdeményezőnek és gyámolítóknak az államot tartjuk legkívánatosabbnak. A fogyasztási szövetkezeteknek oly formában való létesítését és szervezését tartjuk mi célravezetőnek, a mely a termelőtől közvetlenül a fogyasztóhoz juttatja a fogyasztási cikkeket, mindenféle közvetítés teljes kizárásával.

A kormány és a törvényhozás közreműködését kívánjuk ezekben.

Az államnak nem szabad a vállalkozó ridég álláspontjára helyezkedni, hanem érezetnie kell bizonyos melegséget és rokonszenvet is azok iránt, a kiket egész életükre a maga gépezetébe illesztett.

Tudjuk, hogy a mostani kormányférfiakban nem hiányzik a szívnek ez a melege. Szavaik és tetteik után joggal várhatjuk, hogy a méltányosság és humanizmus elveit gyakorlatilag is érvényesíteni fogják a diplomás nyomoruság enyhítésére.

Karácsonyi ajándék a vasutasoknak. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter kellemes karácsonyi ajándékról gondoskodott a magyar királyi államvasutak derék tisztviselői részére. Az államvasutak tisztviselői ugyanis, mint értesülünk, 150.000 és 40.000, összesen tehát 190.000 forintnyi karácsonyi jutalomban fognak részesülni. A miniszter e mellett a velük kötelelességüket teljesítő vasuti munkásokról sem feledkezett meg. A munkások részére 2000 forintot utalványozott karácsonyi jutalmul.

mert ünnepekre kaptak hazulról mindig valamit s néha néha el is jött hozzájuk a mama. Én nekem nem hozott az ünnep semmit, anyámra én alig emlékeztem, van-e nincs-e? nem tudtam. A szeretet hiányát pedig megérzi a gyermek. A szive fásult lesz minden szép iránt, s tudja, hogy elhagyatott s nagyon árva. — Egyszer Kassáról egy tisztet helyeztek hozzánk, az nagyon megszeretett. Így szólt hozzám midőn a vizsgákat jó sikerrel letettem: — Oszkár! a szabadsági időt együtt fogjuk tölteni, nekem nincsen senkim, de pénzem van; elviszlek magammal.

Szerfelett nagy örömmel vettem ezt tudomásul kapitányomtól s másnap együtt utra keltünk.

— Akarod e anyádat látni? — kérde tőlem pártfogóm, midőn a vonatra felszálltunk.

— Igen, oh hogyne, hát van, hát él? — kérdeztem mohón s majdnem megcsókoltam kezét örömben jöltevőmnek.

— Jól van, megsürgönyözöm, a vasutnál fog reánk várakozni Kassán.

Oh mily boldog voltam Margit — tizenhét éves koromban most tudtam meg csak, hogy él s hogy még van anyám. — Mennyi szeretet, mennyi rajongás töltötte be hirtelen ezt az üres szívet.

A képviselőház folyó hó 13-án szerdán, délelőtt 10 órakor tartandó ülésében folytatja a kvótajavaslat tárgyalását. A javaslat ellen még szólásra fel vannak jegyezve: Brázy Kálmán, Hentaller Lajos, Lakatos Mihály, Endrey Gyula, Olay Lajos, Barta Odón, Tóth János.

Szóll Kálmán miniszterelnök — mint értesülünk — napok óta várt beszédét a képviselőház holnapi ülésén mondja el. Az összehalmozódott anyagból arra lehet következtetni, hogy a miniszterelnök beszéde terjedelmesebb lesz. Magáról értetődik, hogy felszólalását élénk érdeklődés várja minden párton és a parlamenten kívül is.

A bűnvádi perrendtartás életbeléptetési munkálatai a befejezéshez közelednek. E héten jelenik meg a bűnvádi statisztikát szervező rendelet. Eddig Magyarországon nem volt rendszeres bűnvádi statisztika s ezért a rendelet, mely az ügylapok és egyéni lapok feldolgozását a m. kir. központi statisztikai hivatalra ruházza, mint az igazságügyi politika eszköze, nagy fontosságú reformot foglal magában. Ugyancsak e héten jelenik meg a rendelet, — mely a főügyészségekhez tartozó ügyeknek az újonnan szervezett főügyészségekre való szétosztását szabályozza. Ezzel be van fejezve a hosszadalmas munka, melyet az igazságügyminiszteriumi anketé Plósz Sándor személyes elnöklése alatt már május hó óta egyfolytában végezett. Igaztalan tehát a vád, mintha a bűnvádi perrendtartás életbeléptetése megkésett volna, mert hisz az 1873-iki osztrák bűnvádi perrendtartás életbeléptetési rendelete csak november végén jelent meg, holott nálunk már július közepén napvilágot látott.

Országgyűlés.

Budapesti, decz 12.

Miután híre megy, hogy Széll Kálmán miniszterelnök nem beszéd a mai ülésén: givenzen lüktet az ülés elején az érdeklődés Fázósan érkeznek a törvényhozó urak és a negyvennyolczas Madarász Imre szénoklata nem igen alkalmas a fölmelegítésre.

A következő szónok a jobboldalról állt szólfásra: Smialovszky Valér. A hegy izgatott fészkeidősséssel fogadja.

Milyen szeretettel anyai csókkal várnak majd már engem, elgondoltam; én is büszke lehetek majd anyámra. — Es a vonatnál csakugyan várt reám. Én mint kis gyermek, nyulánk, magas nőnek ismertem, s ha pártfogóm nem mutatja, hogy nézzed ottan vár az a tulerős hatalmas nő, fején egyszerű kendővel, meg sem ismerem őt. Másként képzeltem szegény anyám özvegyét, ki a hadseregben századosi rangot viselt s másként rajzolta le a képzelet rég nem látott szülőm Közeledtem felé, ő megcsókolt, s mivel csak másnap reggel utaztunk tovább mellette maradtam, s lakására kísértem.

Nagyon keveset beszélt, nem tudtam én tőle, a mit szívem mélyén rejtettem, azt a nagy szeretetet megtanulni, s a mit a szülőhöz való ragaszkodás teremt a gyermekben. Hideg volt a csókja, ölelése, s igazán nem sok mondani valója volt e nőnek gyermekéhez. Lakására értünk; a két szoba közül az egyikben egy örmesteri bluz és sapka diszelgett...

De nem, tovább e tárgyról nem szólok nem akarom, hogy zavarjam annak a leírásával, miként bántalmaztam mint fiatal fiu, egy marczona brutális embert, s mint rothantam éjjel a szállásra, hol jóakaróm volt s mint zavartam meg annak éjjeli nyugalomát. Csak annyit éreztem, hogy tetterre kész-

A felsőmagyarországi inségről beszéljen! kiáltja Hentaller. Endrey Gyulát pedig költővé teszi az alkalom. Verses közbeszólásokat költ:

— Bizony Valér — a kvóta malér!

De hamarosan elhallgat a türelmetlen hegy, mikor Smialovszky egy meleg és hazafias formával kezdi a beszédét. Tiltakozik minden olyan vád ellen, a mely azok hazafisága ellen emelkedik, a kik a mostani kvótajavaslatot elfogadják.

Utána Kolozsváry Kiss István beszélt. Rezgő hangon szónokolt és tanulmányosan. Históriai fejtegetéseket is adott elő.

— Mi Ausztriával házasságban élünk. Bárcsak már látnám a válópórtl — sóhajtott fel beszéde folyamán, de viharos derűtség támadt, mikor ezt a kijelentést tette.

— Az önök közönséges politikája — mondotta odább — csak olyan kisegítő olasz bor, a magyar bor helyett, a melyből, ha kicsit ivott is a magyar, tűzbe jött öle és lelkesedett. Olyan az önök politikája, mint a lengyel zsidó pálinkája, a mitől dühbe jön az ember.

Jókedvű hangulat támadt a szeszkes hasonlatok után a Házban.

Kolozsváry beszéde a végeztével csattant. Alkalmat adott Vészi Józsefnek, hogy egy közbeszólásával kapcsolatban első ízben szólaljon fel a t. Házban. Vészi azt a keveset, a mit egy személyes kérdés keretében el lehet mondani, úgy mondta el, mint a hogyan irni szokott: talpraesetten, vervevel és tartalmasan.

Széll Kálmán miniszterelnök a hossza nyult ülés végén még beterjesztette a tulkiadásokról szóló állami számszéki jelentést.

Külföld.

— decz. 13.

A német flotta.

A német birodalmi gyűlés, mint előre jeleztük, tegnap kezdette meg az 1900. évi költségvetés tárgyalását. A budgetvita nagyszabásúnak ígérkezik. A flotta-javaslat hatása alatt fog állani, a minek természetes következése, hogy a nemzetközi politika jelentékeny szerepet fog játszani az eszmeharcban. A kormány e mellett, berlini jelentések szerint, élénken kívánja, hogy a budgetvita tisz-

tet véralkatom, hogy gyűlölöm azt a nőt, ki atyám emlékét a sárba tiporta, gyűlölöm úgy mint a bűnt, nagyon, kimondhatatlanul. Messze, olyan messze szerettem volna lenni, hol senki meg nem ért, hol nem ismernek. Nagyon fáj nekem akkor az a tudat, hogy él anyám, és még jobban fáj az, hogy megismertem.

Pártfogóm észrevette levertségem, s neki elmondtam mindent.

— »Hát jól van fiu — szólt hozzám, messze akarsz menni? Küzdeni akarsz mindenáron? Megveded a halált? Nincs semmi kedvesd, a mi az élethez kössön?« Kérdezte tőlem...

— »Semmim, Senkim! feleltem határozottan.

Pár sorból álló kérvényt mondott tölba, nekem s hozzá tette: »utánna fogok járni, hogy két hét múlva Pólából induló hajóra egyelőre altiszti minőségbe felvegyenck. A »Lissa« egy szép utat fog tenni; megismerheted a feketéket, a sárga lázt, a tenger veszélyeit, s ha el nem pusztulsz mire vissza térsz, bizonyval feledni megtanulsz.«

Ah mily boldoggá tett jóakarásával századosom, s mennyire repestem örömben, midőn a kért áthelyezést elnyertem és itt hagyhattam a száraz földet a hova semmi kedves emlék nem fűzött. Azóta az én ha-

tázza a belső politika félreértéseit, megszüntesse bizonytalanságát. Azért törekszik erre, mert fontosnak tartja, hogy lehetőleg rendezett belső politikai helyzettel álljon szemben akkor, a mikor a flottát megkésztető javaslat kerül napirendre.

A spanyol kamara ülése.

A kamara 131 szavazattal 83 ellenében elvetette Romanones képviselőnek azt az indítványát, hogy a kormány vonja vissza a tengerészeti költségvetést. Silvela miniszterelnök ellenezte az indítványt.

A háboru.

december 13.

A harcztéréről nincsen semmi újsg. A táviró egyedül az angolok stormbergi vereségéről hoz részleteket. Általános a vélemény, hogy a Gatacre tábornok meggondatlansága által előidézett ez a csapás súlyos következményekkel járhat az angolok helyzetére a Fokföldön.

Sajnálatos botrányról értesülünk Dublinból. Az ottani községianács tüntetést rendezett a burok mellett és maga a polgármester beszédet mondott a háboru ellen. Az ülés Krüger életetésével végződött. Az Írországban uralkodó hangulatnak mindenesetre szomorú megnyilatkozása ez az incidens.

Fizetés emelés.

— decz. 13.

A katonatiszti fizetések javításával kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy a javítás a várakozási illetékekkel szabadságolt tisztekre és katonai tisztviselőkre, valamint a rokkantak házában elhelyezettekre nem vonatkozik.

Ezzel szemben most azt jelentik, hogy egy a közös hadügyminisztériumban, mint az osztrák és a magyar honvédelmi minisztérium-

ban azt óhajtják, hogy a fizetésjavításban az előbb említett tisztek és katonai tisztviselők is részesüljenek.

A várakozási illetékekkel szabadságoltak, valamint a rokkantak házához tartozók tehát nagyobb illetéket, — illetőleg rokkantsági díjat kapnak ugyanattól az időtől fogva, amikor a többi tisztek fizetését fölemelik. Hogy ez mikor lesz, arról most sokat tanakodnak tiszti körökben.

Mikor a közös hadügyminiszter november 30 ikán a delegációk elé terjesztette a tiszti fizetések javításáról szóló törvényjavaslatot, a hadseregben azt remélték, hogy ezt a törvényjavaslatot 1899. január elsején fogják életbeléptetni.

Mint hogy azonban a delegációk a közös költségvetésről való tárgyalást félbeszakították és ebben az évben aligha fejezik be, katonai körökben attól tartanak, hogy a fizetések rendezése ismét elhalasztódik.

A közös hadügyminisztériumban azonban nagy súlyt helyeznek arra, hogy a katonatisztek és a katonai tisztviselők nagyobb fizetésüket már 1900 január elsején megkapják és arra törekszenek, hogy erre utatmódot találjanak.

Igy felmerült az a terv is, hogy a közös hadügyminiszter a delegációktól az ugyanis szükségessé vált költségvetési provizóriumon kívül, amelynek a mostani költségvetés volna az alapja, engedelmet kér arra is, hogy az új tiszti fizetések január elsején már kiutalványozhassa.

Hogy a delegációk mit szólnak majd a hadügyminisztérium e követeléséhez, az persze még eldöntetlen kérdés. — Ezzel kapcsolatban megemlítjük, — hogy a katonatisztek egy részének nyugdíját is emelik.

A közös hadseregben, valamint a két honvédségben szolgáló ama tisztek ugyanis, — kik a tachimetrikus földmérésnél voltak alkalmazva, — az ott eltöltött évek fejében nagyobb nyugdíjra tarthatnak majd igényt.

E rendelkezésnek visszható ereje van van ama tisztekre is, kik már nyugdíjazva vannak.

Egyről-másról.

Szegény gazdagok.

— Apró milliomasokról. —

Elérkezett a gyermeköltöztetés szomorú szezona. Nem azért szomorú, mert a fázós, rongyos, szegény gyermekeknek jószívű emberek meleg ruhát adnak. Hanem szomorú azért, mert a mai pénzsűk világban egyre több és több azok száma, kiket ezzel az áldással el kell látni.

Az persze nem vigasztalás, hogy a dugdagdok meg a gazdagságukkal ölik meg a gyermekek minden nemesebb indulatját. A Revue des Revues-ben olvassuk annak a leírását, hogyan élnek, nevelkednek a nagy milliárdosok gyermekei. Ez a tanulságos leírás — itt alább következik — végeredményében valóságos lélek-gyilkosság.

Harry Payne Whibrey ur felesége született Vanderbilt-leány a múlt hetekben fiú gyermeket szült. A fiú, — még neve nincsen, — rokona az összes milliárdosoknak. Mikor a gyerek született, a következő ajándékot kapta: A nagypjától. Vanderbilt urtól, egy nehéz aranylánczot kapott, gyémántcsattal, melyen hatalmas gyémántokkal kirakott arany patkó lóg. Ezt a nyakába akasztották. A másik nagypja Whitney egy csörgőt hozott a gyereknek. Egy arannyal és gyémántokkal kirakott elefántfog, a tetején arany csörgővel. Ezt a kezébe nyomták. A Wilson-októl gyémántokba foglalt türkiszgarnitúrát kapott. Ezzel a szemét kápráztatják. A nagyanyjától egy pólyát kapott a csecsemő. Ezt a pólyát leírni nehéz volna. Elég, ha elmondjuk, hogy négyszázezer frankba került.

Emailes aranybölcsőben fekszik a kölyök. Aranyoszlopokról egy baldachin borul rája. Ez nagyon szép dekoratív, disz, csak lélegzeni bajos miatta. Dajkája három van a gyereknek s naponta négy orvos vizsgálja meg. Az egyik reggel nyolcz órakor, a másik délben, a harmadik este, a negyedik éjtélkor. Mindenik orvos kétszázötven frankot kap egy ilyen vizitért, a napi orvosi költség tehát ezer frank.

Cornelius Vanderbiltnek van egy másfél esztendő fia: Cornelius V. Vanderbilt. Ezeket a milliárdos gyerekeket már numerálták, mint az uralkodókat. A gyerek mellett éjjelnappal két ápolónő és egy orvos őrködik. Van neki már most egy első és egy második kocsisa, egy szabónője, egy mosónője és két inasa. A fiú fölött iszonyuan őrködnek. Megcsókolni nem szabad, mert így bacillusok férhetnek hozzá. Még az anyja se csókolta meg soha. Mindig fehérbe jár s ruháját kétszázézer frankra becsülik.

Az ilyen nevelésből aztán olyan ifjak lesznek, mint a nyolczesztendő Jack Astor. Ez a fiatal ur senkivel se érintkezik, senkivel se beszél. Ha kocsin megy, még a rokonok és családi barátok üdvözlését is csak fejbiccentéssel fogadja. Zárkózott, mogorva gyerek; sohase hallották kacagni, de még mosolyogni se szokott. Külön háztartása van s egyetlen mulatsága, hogy reggel átvizsgálja a menüt és esetleg módosít rajta.

Végezetül olyanok lesznek ezek a gyermekek, mint a Pullmann ok. Idióták, pazarlók, kéjenczek, lumpok.

jóm a legkedvesebb anyám s a tenger mindkettőnk gondozója. Sok bajtársamat mélyébe fogadott a tenger, hozzám s a Lissához szeretettel viseltetett. Annyi képet, annyi tündér mesékbe való dolgokat mutatott ő nekem, hogy elfeledtem multamat a vészes s nekem gyönyörteli, utamon.

Ah Margit! emléke, mint a mély víz fenekéről felhozott drága gyöngy bevilágítja életemet s a kedves képet nem ragadja ki az ember emlékezetéből soha semmi, sem bal sors, sem szerencse: de tengerész vagyok. Altatóm a haboknak zuhogása, éltetőm a messziségben való szürke víz szemlélése, szeretni az életet a Lissa tanított meg, a mult árnyképét a tenger feledteté velem, ha elhagynám őket, anyám és gondozóm, egy fájó üres szívvvel mit tehetnék? E deszka melyen írom soraim, az egész világom s ha pályám véget ér, srom a tenger mélye; ezeknek szeretete tölti el egész valómat: én tengerész vagyok.

Meg fog bocsátani, hogy eddig kértem türelmét, de nem az én, a végzet hibája az, hogy mit együtt tervezünk megvalósítani nem lehet. Óh, Ön előtt ki a világot szép színben látja, a boldog megelegetés útja szabadon áll, nekem már az ég más örömet nem hoz, mint az Ön emléké s az érzéketlen hajóhoz való ragaszkodásomat. E sze-

relmem első s utolsó, de ne bántsa meg őszinteségem: hajóm s a tengert, imádoztam legyen bár általam, nem hagyhatom, — én tengerész vagyok. Oszkár.

Igy szólt a levél, a záradék lehangoltá tett, zavartan hajtottam össze, s nem tudtam kitalálni, hogy megnyugtató Margitnak mit mondjak erre nézve. Ugy állt még mindég az ablaknál, nézve a messzeségbe ki merően, mint előbb. Közeledtem hozzá, megérintettem vállát, szólni akartam, de ő megfogta karomat, a levelet átvette tőlem, egy kissé megingott s a közel levő székre ült. Mosolyt erőltetett arcára, majd így szólt hozzám.

Különös egy fiú volt az az Oszkár, de jó fiú is volt azért. Aztán nézte hosszasan a levél borítékot s mutatta mily nagy utat tett meg ez a levél. A tartalmáról nem szoltunk semmit, s el is váltunk anélkül, hogy bírálattuk volna azt.

Pár hónap mulva ismét e vidéken jártam; Margit gyengélkedett. — Az orvos azt mondta a mamának, hogy jó lesz, ha Arkóba mennek tenger mellé, a levegő ott igen erősítő s jót fog tenni a beteg leánykának. Azóta nem tudok rólok semmit, s nem tudom az anyai szeretet s a természet meggyógyítja e Margitot?!

Ibrányi Miklós.

NAPI HIREK.

Debreczen, december 13.

— **A szabadelvűpárt értekezlete.** Tegnap este népes értekezletet tartott a szabadelvűpárt vezetősége dr. Balkányi Miklós elnöklété alatt, amelyen mindvégig lelkes hangulat uralkodott. Az értekezlet kimondotta, hogy a csütörtökön, a hó 14-én tartandó bizottsági tagok választása alkalmával a saját jelöltjei nevével ellátott listát egyértelműleg és minden változtatás nélkül fogja benyújtani. Az értekezleten felmerült ügyszor hozzászóllottak Aczél Géza főmérnök, valamint Sesztina Lajos, Jóna Dániel, Turai Farkas, dr. Löfkovits Márton és még többen.

— **A jog és pénzügyi bizottság ülése.** A jog és pénzügyi bizottság tegnap délután V e c s e y Imre tanácsnok tb főjegyző elnöklésével ülésezett. — A bizottság a kertségi szabályrendeletet mint javaslatot tárgyalta s el is fogadta.

— **Kárpótlás a városnak.** A pénzügyminiszter azt a kárpótlási összeget, amely Debreczen városát az 1899. évi VI. t. cz. 1 §-ában foglalt rendelkezések szerint az állami italmérés jövedelmi többletéből illeti az 1899—1901 évekre 21686 frt 54 kr átlagban állapította meg. Ez az összeg félénként válik esedékessé s a helybeli állami adóhivatalnál jun. és decz. 31-én vehető fel.

— **Az utolsó fórum.** Szilágyi Imre debreczeni ügyvéd és társai, azt kérelmezték a városi tanácstól, hogy gondoskodjanak a Posta- és Széchényi-kert közötti térnek a világításáról. A városi tanács a kérelmet elutasította. Kérelmezők megfélebbizték a határozatot a városi közgyűlés elé. — A közgyűlés a felebbezést elutasította. Azután felebbeztek a belügyminiszterhez, ma aztán innen is vissza érkezett az ügy s a határozat a mit itt hoztak szintén — elutasító. Szóval a világosságot gyűlölköző nagy gaudiumára a Posta és Széchényi-kert közötti tér továbbra is sötét marad.

— **Az öngyilkos földbirtokos és a Magyarok.** Említettük hogy Desseffy Béla nagydobosi földbirtokos vadászfegyverével agyonlőtte magát. A rokonszenves fiatal földbirtokos levelébe meghagyta, hogy temetésén a Magyar testvérek zenekara játssza el három kedvenez nótáját. Családjá teljesíti az öngyilkos utolsó kívánságát s a Magyar testvérek zenekara tegnap el is utazott N.-Károlyba, — hogy az öngyilkos három nótáját temetésén eljátsza. Az öngyilkos Magyaroknak 300 forintot hagyományozott.

— **Olcsóbb lesz az orvosság.** Rosz idő jár a gyógyszerészekre, évről-évre leszállítják a minisztériumban a gyógyszerészek taksáját. A nép közé átment szólásforma: „drága mint a patika” innen-onnan divatját mulja, — mert mindennek emelkedik az ára, — csak a patikaszeretek árai csökkennek. Aligha érkezik azonban az az idő, — a mikor a nép ajkán élő szálló igévé válik, hogy: olcsó mint a patika. Mert az orvosságot, mint a betegséggel járó adót, semmiképpen sem fizetik ezentul sem szívesen. Tény azonban az, hogy a jövő év január 1-ével életbelépő új gyógyszerész-szabványban, az emberek gyógykezelése körül használatban levő gyógyszerek között — 58 gyógyszer ára tesz a l a c s o n y a b b és 27 gyógyszeré nagyobb lesz. Ez utóbbi körülmény nem szolgál a gyógyszerészek nagy örömére, mert az árban csök-

kent gyógyszerészek ugyszólván kivétel nélkül mind olyanok, a melyek a gyógykezelésben leggyakrabban előfordulnak, míg az árban emelkedők, az orvosok által legritkábban rendeltetni szokott gyógyszerek közé tartoznak. Leginkább szembetűnő az anti-pirin és antifebrin árcsökkenése, a melynek ára az eddiginek felére száll alá. Az állatgyógyászat gyógyszerei közül 14 gyógyszer lesz drágább és 20 olcsóbb. A vénykészítésnél előforduló munkálatok árszabása nem változott.

— **Gazdászok tanulmányutja.** A debreczeni gazdasági intézet III. éves hallgatói Nyiredy Jenő, dr. Ejury Lajos és Sporzon Pál tanárok vezetése alatt a technológiai előadások kiegészítése céljából folyó hó 20-án délután a félnégy óraker ki-rándulnak Nyirbátorra s megtekintik a szeszgyárat, műmalmokat, villany telepet és a M a n d e l Dezső gépgyár tulajdonos telepén lévő »bóni eketalyigát«, melyet Kovács Dezső nyirbátori gazdasági ispán talált fel és a szegedi gazdasági kiállításon aranyérmert is nyert. Nyir-Bátor intelligenciája kapott a kedvező alkalmon, mert épen az napra bál-olat rendez. s arra természetesen már meg is hívta gazdászainkat.

— **Baldog főispán!** A Szabolcsi Szabadsajtó című nyiregyhazi lapból látjuk, hogy vannak még főispánok, a kiket közszeretett környékez. Említett lapársunk ugyanis Aján-dék a főispán urna cím alatt közli, hogy ifj. F r i e d m a n n Jakab Amerikából két darab „csinos kivitelű képes levelézlapot” küldött a főispánnak. Friedmann bizonyára csak azért nem küldött négyet, mert tudja, — hogy a hirtelen örömlés és négy képes levelézlapot már a legerősebb konstitucióju főispánok sem bírnak ki.

— **Lauka Gusztáv.** A magyar irodalom régi, szorgalmas munkása, a jó öreg Lauka Gusztáv, nyolczvanegyedik évében, írói működése hatvanadik évit ünnepelte tegnap lenn Torontálban. A régi magyar irodalomban, főképp a forradalom előtt, a fiatal Lauka Gusztáv a legismertebb írók egyike volt s a maga korát kitűnően szolgálta. Csened nélkül Vidék, Régi jó világ című humoros novellaköteti divatossá tették, de legnagyobb sikerét a Charivari-val s főképp tréfiás spanyoloskodásával aralta: álneve „Don Gunárosz” egyike volt a legnépszerűbbeknek. A forradalom után azonban hivatalalt fogadott s bár hivataloskodása nem volt politikai jellegű, népszerűsége megcsappant, bár később, mint az állami sajtóiroda főnöke, sok szolgálattal tett az üdözött íróknak s különösen Jókait, Tóth Kálmán és Tol-dyt mentette meg sok kellemetlenségéből. Az alkotmányos kormány alatt sajtóreferens lett s az maradt 1882-ig, a mikor a T o r o n t á l s z e r k e s z t ő j e lett. Mint ilyen ünnepelte meg az ötvenéves írói jubileumát, melyet most a hatvanéves követ. Husz év előtt a király a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. Elbeszélések, versek ez idő alatt folyton irt s a közönség humorában meg nem szűnt gyönyörködni!

— **Papp Zoltán mint katona.** Beszterczéről érdekes és karakterisztikus dolgot írnak Papp Zoltánról, a szathmári gyilkosság ügyében letartóztatott napdijásról. Papp Zoltán mint már említettük is, 1888-ban önként beállt katonának, miután a sárospataki középiskolá-

ban sehogy sem boldogult. A Szatmáron állomásozó ötödik gyalogezred 13 ik századába sorozták be. — A tizenhét éves esztendő vézna fiatal ember csakhamar ráunt a katonaiéletre s megszökött ezredéből. Rögtön őrjáratot küldtek ki a keresésére a mikor kiderült a szökése. Az őrjárat Kak-Szentmártonra ment Papp Bélához, a hol azonban nem találta meg a dezertort, de értesült arról, hogy Papp Zoltán egy lakodalmas házban mulat. A mire odaértek az üldözők, a szökevény is neszét vette a dolognak s éppen akkor ugrott át a palánkon mikor a katonák a házba fordultak. Háromszor is megálljt kiáltott feléje az őrjárat vezetője, de P a p p Zoltán csak tovább szaladt. — Erre eldördültek a fegyverek, de az őrjárat csak a levegőbe lőtt, hogy megijessze a menekült. Mégis, mi történt? P a p p Zoltán eltűnt a földön s mozdulatlan maradt. A katonák azt hitték, hogy talán véletlenül mégis agyonlőtték. Alig tettek azonban néhány lépést feléje, a halottnak hitt ember hirtelen fölugrott és erős iramodással elfutott. A katonák most már rásütötték fegyverüket de nem találtak. A dezertor azonban mégis megadta magát, mert a füle mellett fűtyülő golyók észretéřitették. Papp Zoltánt természetesen bebörtönözték, de még így is módot talált, hogy fogságából megszökjék. Megint visszavitték. Annyi baja volt vele az ezrednek, hogy végre is elbocsátották a katonaságtól.

— **Szomorú temetés.** Valóban nagyon szomorú temetés ment tegnap délután végbe városunkban. Egy kis koporsót kísérték ki a temetőbe a közkörházból. Nem olyan volt ez, mint a rendes kórház temetések szoktak lenni, melyeken az éneklő diákokon kívül alig kíséri ki valaki az egyszerű halottas kocsit, hanem szívet rázó megható temetés, melyen a résztvevők közül egynek sem maradt a szeme köny nélkül. Sirt, zokogott ott minden ki, minden arcon ott ült a bánat, a fájdalom az igazi részvét nyoma. A kis E n g i Erzsike-t temették, kiről megirtuk, hogy az édes apja vasárnap délután véletlenül lötte agyon. Szivfaesaró volt a koporsót kíséző szülők sialma, kiket annyira hatalmába kerített a gyermekök tragikus végén érzett fájdalom, hogy a kintől temetés közben többször elájutak. Ezért vett részt a temetésen a kerületi orvos is. És most ott fekszik már a kis áldozat a föld mélyén, míg itt kétségbeesett szülei fájdalomukban őrjögve siratják sirba szállt reményöket.

— **Uj magyar — bibornok.** A pápa az osztrák-magyar monarchiában két új bibornokot nevez ki. Most Bécsből azt az értesítést kapjuk, hogy Ausztriában a prágai hercezerseket, Magyarországon pedig hir szerint D e s s e w f f y Sándor esanádi püspököt nevezik ki bibornokká. A püspök régi kedvelt embere a római kuriának és ennek köszönheti, ha reá esik a választás.

— **Udvari élet Kisjenőn.** A vadászatok hangulatához illő, csillogó havas időben vígan folyik a vadüzés és Kisjenő környékének erdeiben, hol József Ágost főherczeg és vendégeik ejtik a puskacsóvík elé kerülő zsákmányt. Tegnap Ágya határában vadásztak, hol egy vaddisznót és egy rókát ejtettek el. — Ma Fekete-Gyarmat környékén durrogtak a puskák, még pedig szép eredménynyel, amennyiben 144 nyul, 55 fűcán és 7 bagoly került terítékre. A mai nap folyamán hárommal megfogyott a vadászok száma; Ambrózy br., Révay br. és Kelt br. elutaztak Kisjenőről. A főherczegen és fenséges nején, Augusztia főherczegnőn kívül ott vannak még Gromon Dezső állam-

NAPI HIREK.

Debreczen, december 13.

— **A szabadelvűpart értekezlete.** Tegnap este népes értekezletet tartott a szabadelvűpart vezetősége dr. Balkányi Miklós elnöke alatt, amelyen mindvégig lelkes hangulat uralkodott. Az értekezlet kimondotta, hogy a csütörtökön, e hó 14-én tartandó bizottsági tagok választása alkalmával a saját jelöltjei nevével ellátott listát egyértelműleg és minden változtatás nélkül fogja benyújtani. Az értekezleten felmerült ügyhöz hozzászóllottak Aczél Géza főmérnök, valamint Sesztina Lajos, Jóna Dániel, Turai Farkas, dr. Löfkovits Márton és még többen.

— **A jog és pénzügyi bizottság ülése.** A jog és pénzügyi bizottság tegnap délután Vecsey Imre tanácsnok főjegyző elnöklésével ülésezett. — A bizottság a kertségi szabályrendeletet mint javaslatot tárgyalta s el is fogadta.

— **Kárpótlás a városnak.** A pénzügyminiszter azt a kárpótlási összeget, amely Debreczen városát az 1899. évi VI. t. cz. 1 §-ában foglalt rendelkezések szerint az állami italmérés jövedelmi többletéből illeti az 1899—1901 évekre 21686 frt 54 kr átlagban állapította meg. Ez az összeg felévenként válik esedékessé s a helybeli állami adóhivatalnál jun. és decz. 31-én vehető fel.

— **Az utolsó fórum.** Szilágyi Imre debreczeni ügyvéd és társai, azt kérelmezték volt a városi tanácstól, hogy gondoskodjanak a Posta- és Széchényi-kert közötti térnek a világításáról. A városi tanács a kérelmet elutasította. Kérelmezők megfélembizték a határozatot a városi közgyűlés elé. — A közgyűlés a felebbezést elutasította. Azután felebbeztek a belügyminiszterhez, ma aztán innen is vissza érkezett az ügy s a határozat a mit itt hoztak szintén — elutasító. Szóval a világosságot gyűlölködő nagy gaudiumára a Posta és Széchényi-kert közötti tér továbbra is sötét marad.

— **Az öngyilkos földbirtokos és a Magyarok.** Említettük hogy Desseffy Béla nagydobosi földbirtokos vadászfegyverével agyonlőtte magát. A rokonszenves fiatal földbirtokos levelébe meghagyta, hogy temetésén a Magyar testvérek zenekara játssza el három kedvenc nótáját. Családja teljesíti az öngyilkos utolsó kívánságát s a Magyar testvérek zenekara tegnap el is utazott N.-Károlyba, — hogy az öngyilkos három nótáját temetésén eljátsza. Az öngyilkos Magyaroknak 300 forintot hagyományozott.

— **Olcsóbb lesz az orvosság.** Rosz idő jár a gyógyszerészekre, évről-évre leszállítják a minisztériumban a gyógyszerészek taksáját. A nép közé átment szólásforma: „drága mint a patika” innen-onnan divatját mulja, — mert mindennek emelkedik az ára, — csak a patikaszeresek árai csökkennek. Aligha érkezik azonban az az idő, — a mikor a nép ajkán élő szálló igévé válik, hogy: olcsó mint a patika. Mert az orvosságot, mint a betegséggel járó adót, semmiképpen sem fizetik ezentul sem szívesen. Tény azonban az, hogy a jövő év január 1-ével életbelépő új gyógyszerész-szabványban, az emberek gyógykezelése körül használatban levő gyógyszerek között

— 58 gyógyszer ára tesz a lecsónyabb és 27 gyógyszeré nagyobb lesz. Ez utóbbi körülmény nem szolgál a gyógyszerészek nagy örömére, mert az árban csök-

kent gyógyszerészek ugyszólván kivétel nélkül mind olyanok, a melyek a gyógykezelésben leggyakrabban előfordulnak, míg az árban emelkedők, az orvosok által legritkábban rendeltetni szokott gyógyszerek közé tartoznak. Leginkább szembetűnő az antipirin és antifebrin árcsökkenése, a melynek ára az eddiginek felére száll alá. Az állatgyógyászat gyógyszerei közül 14 gyógyszer lesz drágább és 20 olcsóbb. A vénykészítésnél előforduló munkálatok árszabása nem változott.

— **Gazdászok tanulmányutja.** A debreczeni gazdasági intézet III. éves hallgatói Nyiredy Jenő, dr. Ejury Lajos és Sporzon Pál tanárok vezetése alatt a technológiai előadások kiegészítése céljából folyó hó 20-án délután a félnégy órakerés kitérnek Nyirbátorra s meglátogatják a szeszgyárat, műmalmokat, villany telepet és a Mandel Dezső gépgyár tulajdonos telepén lévő obóni eketalyigát, melyet Kovács Dezső nyirbátori gazdasági ispán talált fel és a szegedi gazdasági kiállításon aranyérmeket nyert. Nyir-Bátor intelligenciája kapott a kedvező alkalmon, mert éppen az napra bálrendez, s arra természetesen már meg is hívta gazdáinkat.

— **Boldog főispán!** A Szabolcsi Szabadsajtó című nyiregyhazi lapból látjuk, hogy vannak még főispánok, a kiket közszeretet környékezik. Említett lapársunk ugyanis Ajándék a főispán urna cím alatt közli, hogy ifj. Friedmann Jakab Amerikából két darab „csinos kivitelű képes levelőzlapot” küldött a főispánnak. Friedmann bizonyára csak azért nem küldött négyet, mert tudja, — hogy a hirtelen örömöl és négy képes levelőzlapot már a legerősebb konstitúciójú főispánok sem bírnak ki.

— **Lauka Gusztáv.** A magyar irodalom régi, szorgalmas munkása, a jó öreg Lauka Gusztáv, nyolcvanegyedik évében, írói működése hatvanadik évit ünnepelte tegnap lenn Torontálban. A régi magyar irodalomban, főképp a forradalom előtt, a fiatal Lauka Gusztáv a legismertebb írók egyike volt s a maga korát kitűnően szolgált. Csend nélkül Vidék, Régi jó világ című humoros novellaköteti divatossá tették, de legnagyobb sikerét a Charivari-val s főképp tréfiás spanyoloskodásával aratta: álneve „Don Gunárosz” egyike volt a legnépszerűbbeknek. A forradalom után azonban hivatalos fogadott s bár hivataloskodása nem volt politikai jellegű, népszerűsége megcsappant, bár később, mint az állami sajtóiroda főnöke, sok szolgálattal tett az üldözött íróknak s különösen Jókait, Tóth Kálmánt és Toldyt mentette meg sok kellemetlenségből. Az alkotmányos kormány alatt sajtóreferens lett s az maradt 1882-ig, a mikor a Torontál szerkesztője lett. Mint ilyen ünnepelte meg az ötvenéves írói jubileumát, melyet most a hatvanéves követ. Husz év előtt a király a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. Elbeszéléseket, verseket ez idő alatt folyton írt s a közönség humorában meg nem szűnt gyönyörködni!

— **Papp Zoltán mint katona.** Beszterczéről érdekes és karakterisztikus dolgot írnak Papp Zoltánról, a szathmári gyilkosság ügyében letartóztatott napdijasról. Papp Zoltán mint már említettük is, 1888-ban önként beállt katonának, miután a sárospataki középiskolá-

ban sehogy sem boldogult. A Szatmáron állomásozó ötödik gyalogezred 13. századába sorozták be. — A tizenhét éves ezredes vezénnyel fiatal ember csakhamar ráunt a katonai életre s megszökött ezredéül. Rögtön őrzőparancsot küldtek ki a keresésére a mikor kiderült a szökése. Az őrzőparancs Szatmáronra ment Papp Bélához, a hol azonban nem találta meg a dezertort, de értesült arról, hogy Papp Zoltán egy lakodalmas házban mulat. A mire odaértek az üldözők, a szökevény is neszét vette a dolognak s éppen akkor ugrott át a palánkon mikor a katonák a házba fordultak. Háromszor is megálljt kiáltott feléje az őrzőparancs vezetője, de Papp Zoltán csak tovább szaladt. — Erre eldördültek a fegyverek, de az őrzőparancs csak a levegőbe lőtt, hogy megijessze a menekültöt. Mégis, mi történt? Papp Zoltán eltűnt a földön s mozdulatlan maradt. A katonák azt hitték, hogy talán véletlenül mégis agyonlőtték. Alig tettek azonban néhány lépést feléje, a halottnak hitt ember hirtelen fölugrott és erős iramodással elfutott. A katonák most már rásütötték fegyverüket de nem találtak. A dezertor azonban mégis megadta magát, mert a füle mellett fűtyülő golyók észretéitették. Papp Zoltánt természetesen bebörtönözték, de még így is módot talált, hogy fogságából megszökjék. Megint visszavitték. Annyi baja volt vele az ezrednek, hogy végre is elbocsátották a katonaságtól.

— **Szomorú temetés.** Valóban nagyon szomorú temetés ment tegnap délután végbe városunkban. Egy kis koporsót kísérték ki a temetőbe a közkörházból. Nem olyan volt ez, mint a rendes kórház temetések szoktak lenni, melyeken az éneklő diákokon kívül alig kíséri ki valaki az egyszerű halottas kocsit, hanem szívet rázó meglátó temetés, melyen a résztvevők közül egynek sem maradt a szeme könny nélkül. Sirt, zokogott ott mindenki, minden arcon ott ült a bánat, a fájdalom az igazi részvét nyoma. A kis Engi Erzsike-t temették, kiről megirtuk, hogy az édes apja vasárnap délután véletlenül lőtte agyon. Szivfacsaró volt a koporsót kísérő szülők siralma, kiket annyira hatalmába kerített a gyermekök tragikus végén érzett fájdalom, hogy a kintől temetés közben többször elájultak. Ezért vett részt a temetésen a kerületi orvos is. És most ott fekszik már a kis áldozat a föld mélyén, míg itt kétségbeesett szülei fájdalomukban őrjöngve siratják sirba szállt reményüket.

— **Uj magyar — bibornok.** A pápa az osztrák-magyar monarchiában két új bibornokot nevez ki. Most Bécsből azt az értesítést kapjuk, hogy Ausztriában a prágai hercegeket, Magyarországon pedig hir szerint Desseffy Sándor esanádi püspököt nevezik ki bibornokká. A püspök régi kedvelt embere a római kuriának és ennek köszönheti, ha reá esik a választás.

— **Udvari élet Kisjenőn.** A vadászatok hangulatához illő, csillogó havas időben vígan folyik a vadászás és Kisjenő környékének erdeiben, hol József Ágost főherceg és vendégeik ejtik a puskacsövük elé kerülő zsákmányt. Tegnap Ágya határában vadásztak, hol egy vaddisznót és egy rókát ejtettek el. — Ma Fekete-Gyarmat környékén durrogtak a puskák, még pedig szép eredményvel, amennyiben 144 nyul, 55 fácán és 7 bagoly került terítékre. A mai nap folyamán hárommal megfogott a vadászok száma; Ambrózy br., Révay br. és Kelt br. elutaztak Kisjenőről. A főhercegen és fenségés neje, Augustia főhercegnőn kívül ott vannak még Gromon Dezső állam-

titkár, Libits Adolf kir. tanácsos, jószágkormányzó, Bolla Kálmán altábornagy, József főherceg adlátusa, Vécsey báró kir. kamarás, Szentkereszty báró, Unterauer József udvari titkár, Szimrecsányi altábornagy és neje, Augusztia főhercegnő udvarhölgye. A vadászat valószínűleg holnap ér véget és este elutaznak a fenségek főrangú társaságukkal együtt.

— **Beteg a hóban.** Könnyen végzetessé válhatik az a bal set arra a szegény betegre, kit ma délután két órákor egy egyszerű faszánkán szállítottak a Hatvan utca felé. A kis vasut átjárójánál a szán fölfordult a szegény súlyos beteg kieregett a hóra. — Nagy népesödület támadt erre, a melyből azonban senki sem sietett a hóban vergődő beteg segítségére, míg az épen arra járó dr. Derekasy István oda nem ment és gyors segélyben nem részesítette a szerencsétlenül járt embert.

— **Befutta az utat a hó.** Tél apó szinte kéjes haraggal rázza hófehér fejét és száll, ez áll a sok csillogó pihe, a puha pehely. A sok panasz miatt beszülja meg most magát a tél; szídtuk mikor nem jött idején, mikor elmaradt teljese. Most élénk került és szigorú képpel mutatja, hogy nem halt meg csak aludt valahol. Tél van, szép fehér havas tél. Egy kissé már haraguzsna is az emberek a szakadatlan havazás miatt, különösen azok, a kik a síkosra taposott utakon eleusztak, elestek. — A szánkok előkerültek végre hosszú nyugalom után. A csöngők éles zajától hangosak minden felé az utcák. — Siet mindenki a rég várt, kedvező alkalmat kihasználni, meit ki tudja lesz-e néhány nap múlva hó nem olvad-e el. Aztán akkor megint várhatunk sokáig, míg ismét szánkóra ülhetünk. Nagy élvezet az, a mint a lovak gyors tempóban trappolnak a hóban a nélkül hogy patkójuk csattoghatna, mert elnyeli zajukat a hó. Az alacsony szánkó fűgén siklik tova az egyenes uton, nem zökken, nem ráz, csak siklik simán, puhán zaj alanul, csöndesen. A fejünk felett kavargó fantasztikus fehérségbe beleszédül agyunk, ha sokáig nézzük, mert oly régen látunk már ilyesmit. Cseng a csöngő vigan, fűgén, vidám zaja kedves a hangtalan utcában. — De míg a szánkok nagy örömet keltenek a bérkocsisok között, annál nagyobb a harag a vasutasoknál. Befutta az utat a hó és a szakadatlan hullás, komoly akadályokkal fenyegeti minden vonalon a közlekedést. A késések most napirenden vannak az összes vonalakon. Tegnap a hófúvás miatt az összes vonatok késedelemmel érkeztek meg. A budapesti személyvonat d. u. négy óra helyett negyed hat órákor érkezett, a gyorsvonat pedig fél órai késéssel robogott be a debreczeni állomásra.

— **Hol a bur háború?** Kolozsváry Kiss István nagyon hosszú kvótabeszédet mondott ma. Oly hosszú dikeziót, a melyet még az ő őseredeti homora sem tudott érdekessé és vonzóvá tenni. Egy óra felé öt percz szünetet kért. Szünet alatt Kolozsváry Kiss István a folyosó hangulatát fűrkészte. Aggódva látta, hogy szünet után nagyon meg fog apadni a hallgatóság. Mivel élesze fel az érdeklődés hamvadó zsarátnokát? Jó gondolata támadt. Elhíresztelte, hogy a bur háborút is beleszövi terjedelmes kvótabeszédbe.

Lett erre nagy érdeklődés! Egész gyűrűje képződött a szónok körül szünet után, az élénken figyelő képviselőknek.

A beszéd vége felé innen is onnan is felhangzott a kötekedő felkiáltás: Hol a bur háború? Hol a macska?

A szónok hamisan hunyorgott és beszélt folyton beszélt a szőlők rokonstrukeziójáról.

Igy ért beszéde végéhez. De a bur háború csak nem akart előkerülni. Végre is egy kétes értékű tréfával vágta ki magát Kiss

István. Mikor a volt nemzeti párt egyik tagja is tudakozódott, mi lesz a bur háborúval?

— Azt a nemzeti pártnak hagyom. Védj meg vele álláspontját, — a kvótaemelési kérdésében.

— **A fagy első áldozata.** Debreczenben is meg van már a fagy első áldozata. Egy szerény szerencsétlen napszámos az áldozat, ki Sámsonból igyekezett Debreczenbe tegnap délután. Az óriási hideget nem bírta ki, összeesett az uton, belebukott az árokba s ma reggel lelték meg az ara menők holta. A z éjben megfagyott. Beszállították a közkórházba.

— **Ügyvéd kerestetik.** Az is ritkán fordul elő, de Szobránczon tényleg keresnek ügyvédet. A járás mintegy 60 községből áll és egy ügyvéd lakik csupán az egész járásban. A jogkereső közönség az által nagy hátrányt szenved és ennek elejét veendő a szobránczi járás több előkelő polgára a kassai mármaroszigeti és budapesti ügyvédi kamarához azon kérelemmel fordult, hogy a kamara tőle lehetőleg hasson oda, hogy Szobránczon egy ügyvéd telepedjék le. A telepedőnek 4000 ft minimális jövedelme lesz évenként.

— **Lakodalmas menet a lovasuti kocsin.** És még mondja valaki, hogy Debreczen nem halad a korral. Nem csak hogy modern házasságokat kötnek, hanem a modern kor vívmányait is felhasználják a házasságkötésnél. Így ma egy pár a hatvan-utcai külvárosból a lovonati kocsin jött föl a kistemplomba az egész nász néppel. Jó kedvvel, vidáman érkeztek meg a templom elé ezen az ilyen alkalmakkor még eddig szokatlan kocsin s mentek a templomba. A kocsin, minthogy a gőz kisvonat ép akkor szünetelt, meg is várta a nász népet míg kijöttek a templomból s aztán újra vigan mentek haza, a boldogság honába. A kocsit húzó lovat ősi szokás szerint felzeb-kendőzték. Így halad Debreczen!

— **Az esküdtek kisorsolása.** Közöltük volt lapunkban a debreczeni törvényszék területén működő esküdtbírósg tagjainak névsorát. Ebből a névsorból nemsokára ki fogják sorsolni azoknak neveit akik január hóban fognak itélkezni. Nagy a valószínűség, hogy januárban még nem igen lesz dolguk az esküdteknek, mert január havában, még a múlt évről hátramaradó bűnügyekben lesznek még tárgyalások, természetesen a régi eljárás szerint.

— **Sima Ferencz mandátuma.** Igazán a legnevesebb képviselő, mert senkinek a neve nem forog annyit a lapokban, mint a Sima Ferencz. A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága e hó 15-én ülést tart a melynek napirendjén sorra kerül Sima Ferencz összeférhetlenségi ügye is. — Rudványszky Béla előadó a házszabályokra való hivatkozással azon indítványt fogja előterjeszteni, hogy Sima Ferencz mandátuma megsemmisíttessék.

— **Gyöngéd férj.** Pál György, munkás az este kissé kótyagosan tért haza lakására és mikor felesége ezért megkorholta őt, a férfi egy tüzfogó vassal néhányszor megütötte az asszonyt, úgy hogy az véresen bukott el a szoba közepén. A veszedelmesen megsérült asszonyt szállították a kórházba, a gyöngéd férjet pedig a rendőrség tartóztatta le.

— **Nyilassinak a foga fáj.** A debreczeni közönség kedves komikusának, Nyilassi Matyinak, ki most Kassán mókázik, a napokban veszettül fáj a foga. A kulisszák között szinte óbégatott kinjában. Mindenféle gyógyszert,

babonát ajánlottak neki. Az egyik barátja csipkedőleg jegyezte meg:

— Ha az én fogam fáj, csak a feleségem csókolom meg és az állkapczámból kiáll a fájdalom.

A könnyes szemű Matyi reményteljes ábrázattal kérdi:

— Hol a feleséged?

— **Az Alföldy Károly tánciskolájában** a második tanfolyam decz. hó 12-én kezdődik. Beiratásokat elfogad lakásán Péterfia utca 2 ik szám.

— **Találtatott egy kocsilámpa.** Tulajdonosa a központi rendőrkapitányságon átveheti.

— **Holnap után** van az osztály sorsjegyek II-ik húzása a következő sorsjegyek kaphatók nálam, 1455 57. 26314 70008, 4294 833, 89. 17938, 39. 32659. 37376. 50427. 34. 42. 64555, 93698, 13998. 21300. 22689. 24937, 25001, 43825, 44431, 33, 34, 99743, 44. 3156, 57. 58. 38677, 78, 80. 39093, 95, 3909. 10, 64790. 91. 92. 93, 94. 65946, 66703. 5.166727. 28. 39. 1. 2 f. 1/4 4 f. 1/2 8 f. 1/4 16 frtért. T. vavóin kik még nem ujitottak ezuton felnyomon azt lehetőleg ma eszközölni. Tisztelettel Schwartz Dániel a Bika épületében.

Színház.

HETI MŰSOR.

Szerdán: A dolovai nábob leánya. Eredeti színmű 5 felvonásban. Irta: Herczeg Ferencz.

Csütörtök: decz. 14-én bérlet 62. szám »Be A hitves. Színmű 3 felvonásban Irta: Karczag Vilmos.

Pénteken: decz. 15-én bérlet 63. szám »Cenyolczadszor: Sulamith. Zsidó dal-mű 5 képben.

Szombat: decz. 16-án bérlet 64. szám. »A ujdonságul először: Barnett lányok. Operette 3 felvonásban Zenéjét szer-zette: Varney.

Vasárnap, decz. 17-én két előadás délután 3 órákor fél helyárral: 1348 (Haddak utja.) Történelmi látványos színmű 8 képben. Irta és zenéjét szerzte: Verő György. Este 7 és fél órákor, bérletszűnetben másodsor: Barnett lányok.

Niobe.

Nem nagy, de disztinyvált közönség gyönyörködött tegnap este Niobe előadásán, melyet kitűnő művésznők Komjáthy né Z. Feréz föllépte tett a szezon egyik legsikerültebb előadásává. Komjáthy nének Niobe igen jó szerepe s tegnap is megnyert mindent, hogy ezuttal is megnyerje a közönség osztatlan tetszését. Minden részben remekül kidolgozott, jól felfogott alakítás tart a művészetét méltányolni nem késő közönség elé. Mellette Fenyeri tünt ki, ki egy pártulzást leszámítva jó alakítást nyújtott. Szabó Irma az este is nagyon kedves volt, ugyszintan Bárdos is kis szerepében. Tanya és Tóth Elek is jól játszottak. — Kifogás alá csak az első felvonás eleje eshetik hol nagyon is vontatott volt a tarsealgas. Külön meg kell emlékeznünk Csügeny Vilmárról, ki a Kiss Irén szerepét hirtelen vette át. Figyelemre méltó, elfogadható alakítást nyújtott. Egyszóval a közönség jól mulatott a szellemes bohózatban.

* **Kiss Irén beteg.** Mint részvételt értesülünk színtársulatunk nagy tehetségű szalon komikája Kiss Irén beteg, úgy hogy nem hagyhatja el szobáját. A kedvelt művésznő betegsége város szerte nagy részvétet kelt. Miálóbbi felgyógyulást és viszontlátást.

* **Szerop változás.** A mára hirdetett »A Dolovai nábob leánya« című szindarabban özv. Domaházy né szerepét Kiss Irén helyett Komjáthy né fogja játszani. A szerepváltozás a darabnak új érdekességet kölcsönöz.

Irodalom.

Sziágyi és Hajmási költői elbeszélés
 rta Jakab Ödön. A Lampel Róbert (Wodianer F. és fia) czég kiadásában egy gyönyörűen kiállított díszmű jelent meg a fenti czím alatt. Jakab Ödön — nagy termékenységgel kiváló poétánk ezen művére legközelebb megvisszatérünk, egyelőre csak azt tudatjuk az elegáns szeczesziós stílus kötetéről, hogy Neogrady Antal gyönyörű rajzaival illusztrálva jelent meg s az ára 1 írt 80 kr.

Spiritizta vagy a Szellemek naptára
 számos a szellem világból vett képek és rajzokkal, szerkesztette Tóvölgyi Tamas a jeles író és Magyarországon a spiritizmus megalotója.

E naptár röviden magában foglal minden oly tudnivalót, a mi nem csak a spiritizmus megértéséhez szükséges, hanem hogy arról mindenki helyes fogalmat is tudjon alkotni magának.

Szellemek fotográfiái, materializált vagyis testet öltött szellemek arcképei, más égi testekből való állatok stb. ábráin kívül, a naptár igen érdekes részeket is tartalmaz, v. m. Lehet-e a szellemekkel érintkezni? Miféle szellemek vannak és hogy lehet velök érintkezni? Mediumok mellett megjelenő szellemek. Hogy távozik el az ember asztrála a testből. Mediumi rajzok. Foltos vagyis bűnös szellemek stb. A spiritizmus alapján észlelt események.

A díszesen kiállított naptár ára 50 kr. — Kapható minden könyvkereskedés- és dohánytözsdeben.

Különfélék.

Dal

— A mult századból. —

Irgylem a sziklaormot.
 A hideg bérceket . . .
 A kő vágyat nem érez,
 Nem szenved s nem szeret.
 Keservemet én sem panaszlom
 Soha el senkinek:
 Ne tudja meg a hűtelen,
 Hogy mennyit szenvedek.

— A regényíró ezredes regénye. New York előkelő köreiből várokozással elegy ki váncsisággal néznek elébe annak a pornek, melyet a brooklyni Lewis Abraham indított Savage R. H. ezredes, az ismert nevű amerikai regényíró és novellista ellen — azért, mert elszerette tőle negyven esztendőse feleségét. Tízezer dollár kártérítési összeget követelt a megcsalt férj hűtlenségeért, a kit Savage akkor ismert meg, mikor Lewissel a kubai hadjáratból visszatért, melyet mint bajtársak küzdöttek végig. Gyanuját egy távirat ébresztette fel, melyet felesége távollétében hoztak s melyben az ezredes találkozóra hívja Lewissé asszonyt. A férj nem ütött zajt, várt, míg annyira nyilvánossá lett a botrány, hogy kénytelen volt keresetet benyújtani, melyben erősen hangsúlyozza, hogy neje ezelőtt milyen hűséges, kötelességtudó hitestársa volt. Az asszony különben ez idő szerint New York 16-ik utcájában lakik egy pompásan berendezett lakásban, melynek bérét és háztartását — nem Lewis ur fizeti.

+ Különös többnejűség. Perzsiában, mint általában az egész Keleten, a többnejűség a szokásos házassági forma. De az utóbbi időben nem igen élnek a perzsák azzal a jogukkal, hogy egyszerre több feleséget tarthassanak. Rájöttek, hogy a sok asszony sokba kerül s inkább olyan módon oldják meg a kérdést, hogy egyszerre mindig csak egy feleség legyen a háznál, ez az egy azonban időnkint változzék. Különösen a nomád törzseknél terjedt el ez a szokás. Ha karaván érkezik valamelyik faluba, hogy ott megpihenjen, igen gyakoriak az olyan házasságkötések, hogy a nomád ifju egy hétre egy hónapra vagy hosszabb időre feleségül veszi a falu szépét. Nem sok akadémikussal jár ez. Az ifju elhivatja a sátrába a leány apját és a falu

papját, szután előadja a szándékát. Az apa megkérdezi tőle:

— Mennyi időre akarsz feleségül venni?
 — Három hónapra, — feleli a szerelmes legény. De siet utána tenni: Tíz tománt adok neked. (Körülbelül öt forint.)

Az apa sértődve kiált fel:
 — Száz toman is kevés! Az én leányomnak messze földön nincs párja.

Alkudoznak, veszekednek ezután s végre is kiegyeznek harmincz tománban. A szerződést ezután aláírják maguk is, a pap is; ez zed meg van kötve a házasság, melyből még eddig semmit sem tudott a leány. Az ő véleményét miért is tudakolják, hiszen neki sem szabad ellentmondani az apja akaratának. A férj ezután magával viszi a feleségét; mikor azonban lelelik a szerződésben kikötött idő megszűnik a házasság s ha újból meg nem kötök, a fiatal asszony, mint „érdekes özvegy” visszatér az apjához. Nem ritka eset, hogy a házaspár összeszokik s a férj mindig megújítja a szerződést, ha lelelik a házasság ideje.

+ Drága rántotta. A porosz kormány nemrég megvásárolta a teltoweri kerületben levő csatornát, mely friss vizet vezet át egy kopár területen. Ennek a csatornának érdekes története van. II. Frigyes Vilmos király egy vadászat alkalmával elvetődött az említett vidékre s betért egy malomba, — hogy valami enivalót kérjen. A molnár felesége rántottját csinált neki, a mi olyan jól ízlett a királynak, hogy a falatozás után így szólt a molnárhoz:

— Kérhetsz tőlem akármit, megadom.

A molnár nem sokáig gondolkodott, — arra kérte fejedelmi vendégét, hogy a malom számára építtessen egy csatornát, melyet azután ajándékozzon neki. A király eleinte sokalta ezt az árt egy tál rántottáért, de ura akart lenni a szavának és teljesítette a kívánságot. A molnár utódai most körülbelül félélmillió forintot kaptak e csatornáért. Egy tál rántottát kétségkívül nem lehetne jobban megfizetni.

+ Fehér róka. A szabad természetben általában igen ritkák a tiszta fehér állatok. Veréb, fecske, fogoly, fácán, vagy más, az em berek közelében élő, vagy emberi gondozásban részesülő állatok között inkább előfordul a fehér szín, mint a vadállatok között. Éppen ezért valóban meglepő ritkaságszámba megy az a fehér róka, amelyet egy bártfai vadász a minap dr. Lendl Adolf intézetébe küldött kitévés végett. Bundájában egy színes szőrzála sines; körmei, szemei szintén tiszta fehérek, csak a szembogár vérvörös, ami a tulajdonképpeni albinókat jellemzi. A szerencsés vadász, aki ezt a ritka állatot most kitéveti, háromszáz forintért sem akarta eladni a zsákmányát; ennyit kínált ugyanis a fehér róka bundájaért egy külföldi muzeum.

+ Angolelles anekdotta. Egy hollandus újság közli a következő anekdotát, melynek célzata a transvaali háboré alkalmából ay angolok ellen irányul. Az angol bíró megkérdezi a vádlottól:

— Mi vitte arra, hogy megtámadja ezt a bur polgárt és elvegye tőle a pénztárcáját?

— Nekem ehhez régi tradíció alapuló jussom volt, — felelte a vádlott.

— Hogyan?

— Már huszonegy évvel ezelőtt is dolgom volt vele; elloptam akkor az óráját.

— Ugy? Ez esetben fel kell önt mentenem.

+ Tulzó.

— Tiszta asszony a maga felesége, Kékity ur?

— Hogy tiszta-e? Meghiszem azt! Még az aranyhalat is mindennap szíppannal mosdatja meg.

+ Fizika órán.

Tanár: Mi a különbség a termométer és a barométer között?

CSARNOK.

Vilma.

— Elbeszélés. —

Irta: Lengyel Laura

Fodorné asszony még ma sem tudja megérteni a dolgokat. Ha már csakugyan szegény leányt vett el Somosy ur, miért választotta éppen azt a rátartcs, büszke Vilmat, miért nem az ő jó, engedelmes, szelid leányát Irént?

Fodorné asszony a József utcában bérelt ki egy csinos, kétszobás udvari lakást. Az egyik szobát fölékesítette mindazokkal a drágaságokkal, melyek az oly szívesen emlegetett hajda jó módot képviseltek a szegényes háztartásban. A főszerepet e becsületes tanuk közt a ripszgarnitura vitte, mely hajdan kék lehetett, most már azonban zöldesre kopott; a szoba egyik sarkában írósztal állt a fal mellett pedig egy szőrös terítővel leborítva és a plafond közepéről büszkén ereszkedett alá egy srofnélküli függolampa. Világi társra használni e lámpát a fentebb jezett fogytékosságánál fogva nem lehetett ugyan de a szoba előkelőségét nagy mértékben növelte. A falon volt még egy haldokló Petőfi is, a mint vérebe mártva újját írta utolsó versét, (agyon kellett volna ütni azt a gazembert, ki az imádott poétát így profanizálta.) továbbá egy zöldruhás vadász, ki erősen fujja kurtjét, míg lába előtt egy leterített vadkan fekszik. — Azt hiszem, a nyájas olvasó már ki is találta, hogy e ripszgarnituras fölékesített szoba ki van adva albérletbe egy urnak, ki Fodornének kemény 40 forintot fizet e csinos lakosztály és izletes házikosztal fejében.

Somosy ur ügyvédi irodában dolgozott és már utolsó vizgára készült. A fényes jövő, mely egy leendő ügyvédre várakozik, teljesen elkápráztatta Fodorné szemét és mentül közelebb jutott Somosy Béla vizsgájának határidejéhez, annál jobban jobban belátta hajdani terveinek vakmerőségét.

Fodorné valaha régen — még Somosy doktorra avatása előtt — vejének szemelte ki a fiatal embert. Irén csinos, ügyes leány volt. Fodorne anyai oktatásával meglehetősen fölfogverte a hódító hajjára, ámde Somosyban ezek a kiszámított ravaszkodások, ártatlan kaszérkodások semmiféle érdeklődést nem kellették. Fodorok szomoruan, megtörve vonultak vissza. Később belenyugodtak a változhatatlanba; a harmadik szigorlatnál már belátták, hogy tervük képtelen örültség, bűnös nagyvágyás volt: Somosy ur nem-sokára fővárosi ügyvéd lesz, ki elé tálcezen viszik a 40—50 ezer forintos hozományokat.

A barátságot, mely a család és a szobaur között egyre erősödött, immar anyagi téren értékesítették. Ne tessék ezt rossz neven venni. Fodorné föltétlenül tisztességes becsületes asszony volt, mindössze is arról lehet szó, hogy az ügyvédjelölt szorgalmas, takarékos fiatal ember lévén, szívesen segítette ki Fodornét pár forintnyi kölcsönrel, ha annak elsején az adósságok Seylla és Charib disé között kellett átvezetni.

Természetesnek fogják találni, hogy e szíves szolgálatok bizonyos mértékű lekötöttséget róttak a családra. Somosy ugyan sohasem követelt tőlük semmit; az asszony meg a leány maguktól, önkéntelenül hajoltak meg a tőke hatalma előtt. Ne múltóztassanak mosolyogni, minden, minden relativ a világon a fiatal ember az ő 100 forint havifizetésével itt bátran képviselhette a tőkét. S a nélkül hogy kívánta, várta, óhajtott volna, körül-vették őt tisztelettel, alázatossággal, engedel-mességgel.

Negyven forintjáért nemcsak lakást és izléses házi kosztot kapott, hanem Irén kis-asszony kötelességének tartotta őt mulattatni, néha újságot olvasott föl a fiatal urnak, más-kor pletykákat mesélt az udvarból, de mindig csak olyankor, ha a tőkének kedve volt.

hozzá, hogy meghallgassa. Mert az is megtörtént, hogy a tőke összehuzott szemöldökkel, bornit arczal ment haza — nyilván a prin cipális szidta meg ilyenkor — a két nő remul ten bujt össze:

— Rossz kedve van, nem fog izleni neki a vacsora sem . . .

Somogy Béla értelmes fiatal ember volt és ha gondolkozni kezd a dolgokon, maga szörnyed el legjobban a különös állapotban, hogy ő szót sem érdemlő csekély szívességekkel rabszolgaságban tart két nőt, kik — ha mosolyozni van kedve — mulattatják; ha morosos, felve térnek ki utjából.

Csak akkor kezdett gondolkozni a dol gon, mikor Fodorék vendéget kaptak, amolyan állandó vendéget vidékről. Pásztor Vilma távoli rokonok, feltűnően szép termetű, csinos arcu leány volt, az édes anyját most ves zette el, nem volt hol maradnia, ide költözött egyetlen rokonaihoz, egybea remelvén, hogy a fővárosban nyelv- és zenetudományát is értékesítheti, ha tanítványai akadnak.

Hat bizony egyelőre kevés akadt. Annyi sok nyelveket, zongorát értő leány futkos tanítványok után, hogy siralom nézni. Annyit mégis csak keresett, hogy ellátásért megfi zethetett Fodorénak. Máskülömben keveset volt otthon, óráról órára sietett. Így történt, hogy Somogy csak a harmadik héten szólítha ta meg a leányt az ő rendes leereszkedő modorában. Ilyen hangon beszélt ő Fodoréval és Irénnel is:

— Nos, kedves kisasszony, hát mi újság?

A leány arca vérbe borult, fölvetette fejét és hideg megvetéssel válaszolt:

— A „kedves“ jelzőt elengedem, ugy szintén a további érdeklődést is.

A fiatal ember ámulva nézett a leány kipirult arcába. Fogalma sem volt róla, hogy voltaképpen miért is haragszik rá, hiszen éppen ezen a hangon szokott ő a Fodor hölgyekkel is társalogni, ha éppen kedve volt a beszélgetéshez.

Még magához sem tért ámulásából, a leány sarkonfordult és otthagya. Somogy ur megcsodálta a fejét, bosszankodott is erősen, csak azt nem tudta biztosan, hogy magára haragszik-e, vagy a leányra, aztán dühösen becsapta az ajtót és visszavonult szobájába.

— Megsértetted Somogy urat! — ször nyűködött Fodoré.

— Nem, csak rendreutasítottam! — fe lelt komolyan a leány.

(Vége. köv.)

Közgazdaság.

Az ipari munka nyugdíjáról.

(Folyt. és vége.)

S nemsokára a ő maga is belátta, hogy „a probléma nagyobb nehézségeket rejt magá ban, mint képzelte volna.“

Charles Booth, az üdv hadseregének láng- lelki vezére, állami nyugdíj létesítését tartja a leghelyesebbnek. Huszonöt millió font sterlin get szánna e célra; s működése inkább agi- táció, a közvéleményt rábírni, hogy ez össze get az állami pénztárból a munkások nyudi- jára eszközölje ki.

Az állami segélyezés Angliába iamék sok féle akadályba ütközik: számos rossz tapasztalatot tettek ott a folyton reformált szegény- ügyi törvénnyel. Ezért a Booth állami nyug díjának sok heves ellenzője akadt. És méltán mert a részegest és semmittevőt, a ki csak arra vár, hogy elérje a kort, a mikor az állam tartja el. épp úgy segitené az állam, mint a ki érte fáradt! Már pedig hol van az a fórum a mely eldöntse, ki az „integer vitae scelerisque purus“ a ki megérdemli az állam ke- nyerét.

S fellázadt Booth tervei ellen az angol nemzeti önértzet is: „az önségely neve hang- zik még oly jól ebben az országban, — írja az „Oeconomic Review“ — „mint az állm- segély!“

A kivitel módjai körül ingadozik az angol társadalom, míg az Antipodákon egyik

gyarma, Uj Seceland, már meg is hozta álta- lános nyugdíj-törvényét, mert szerint az állam évi jövedelmének bizonyos részét az elaggot- tak eltartására áldozza. Kis állam ez: 7000 la kossal, a hol ugyszólván minden ember ismeri a másikat; pénzügyi viszonyai rendezettek, állam- adósságai folyton fogynak, sokkal könnyebb volt tehát a feladat megoldása, mint az anya- államban.

Dánia és Svédország is — mindkettő kis állam — gondoskodott az ipar elagottjainak utolsó napjairól. Nagyjában a német szerve- zést követték, melyet az angol irodalom „In- surance Compulsory System“nek nevezett el. Hazánkban is e rendszer látszik legezelsze- rűbbnek, annál inkább is, mert a betegsegélyző pénztárak befizetési rendszerükkel már pre- bezedni képesnek. — A főnehézség, melyet meg kell oldanunk, az hogy nálunk a kis- ipar még igen nagy teret foglal el, — az államségely melletti kötelező önbiztosítás a munkásosztálynál még alkalmazható lenne de miképp vihetnők ezt ki kisiparosaink számára?

Dr. Kálmán Elemér.

Budapesti gabonatorzsda.

— Weisz József budapesti terménybizományi igaz- gatója, —

Debreczen, december 13

Készáru változatlan

Okt. buza	7 85 - 86
Okt. rozs	8. — 01.
Októberi zab	5.05 - 07
uj tengeri 1899	4.96 - 97

Állatvásár.

Kőbányai sertésvásár. December 12. Ma- gyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 4000 kgron feüli) — kr. Közép (páronkint 3000-3400 klg. súlyban) — kr. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon feüli súlyt ban) 41-41½ krig. Fiatal közép (páronkint 25-320 klg.) 42-42½ krig. Fiatal könnyű páronkint 250 kgrig terjedő súlyban 43-43½ kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kg. fe- lüli súlyban) 41½-42 krajczárig, közép (pá- ronkint 240-260 kilogram súlyban) 42-42½ krajczárig. Könnyű (páronkint 240 kilogr. ig terjedő súlyban) 40-42½ krajczárig.

Bécsi sertésvásár. A sa-marxia központi vásárcsarnokban ma megtartott sertésvásáron bejelentettek 10658 darabot, eből a vásár ele jén felyajtottak. Fiatal sertést 4151 darabot, magyar hozott sertést 5751 darabot, összesen

9905 darabot. Kezdetben az irányzat élénkebb bányadt volt.

I. Készáruüzlet.

Eladatok:

uzs. Tiszavidéki: 1500 mm. 80 k. 8 fo- rint 60 krajczáron 5000 mm. 80 k. 8 forint 0 krajczáron, 100 80 k. 8 forint 30 krajczá- ron, 100 mm 80 k. 8 forint 25 krajczáron 100 mm 90 5 k 8 forint 35 krajczáron, 30. mm. 80 k. 8 forint 10 krajczáron, 360 mm. 79 7 k. 8 forint 70 krajczáron, 200 mm 79085 8 forint 30 krajczáron, 100 mm. 79 4 kr — rint 25 krajczáron, 300 mm. 79 k 8 forint 10 krajczáron, 100 mm. 79 2 k. 8 forint 22 és fél krajczáron, 200 mm 79 k. 8 forint 20 krajczá- ron, 100 mm. 79 4 k. 8 forint 20 krajczáron. 500 mm. 79 k. 8 forint 40 krajczáron, 400 mm. 79 5 k. 8 forint 20 krajczáron, 100 mm. 79 k. 8 forint 15 krajczáron, 100 mm. 78 5 k. 8 fo- rint 25 krajczáron, 250 mm. 78 5 k. 8 forint 25 krajczáron, 150 mm. 78 k 8 forint 15 krajczáron, 400 mm 78 k. 8 forint 16 kraj- czáron, 100 mm. 78 k. 8 forint 10 krajczáron 570 mm 78 k. 8 forint 05 krajczáron, 100 mm. 77 5 k. 8 forint 15 krajczáron, 550 mm. 87 5 k. 8 forint 15 krajczáron, 300 mm. 76 k. 7 forint 90 krajczáron, 300 mm. 76 k. 7 fo- rint 75 krajczáron, 100 mm. 75 5 k. 7 forint 90 kr. n, 100 mm. 75 k. 7 forint 85 krajczáron, 200 mm. 73 5 k. 7 forint 70 krajczáron mind három hónapra.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 81 k 8 fo- rint 20 krajczáron, 200 mm. 80 k 8 forint 35 krajczáron, 400 mm 79 5 k. 8 forint 20 kraj- czáron, 100 mm. 79 k. 8 forint 15 krajczáron, 200 mm. 79 k. 8 forint 30 krajczáron, 100 mm 78 8 k. 8 forint 05 krajczáron, 100 mm. 78 5 k. 8 forint 10 krajczáron, 100 mm. 78 4 k. 8 forint 15 krajczáron, 200 mm. 76 5 k. 7 fo- 75 krajczáron, 100 mm. 75 8 k. 8 forint — kraj- czáron, 100 mm. 74 7 k. 7 forint 90 krajczáron 800 mm. 74 5 k. 7 forint 87 és fél krajczáron, mind három hónapra.

Szerbiai: 3500 mm. 75 5 k. 6 forint 65 krajczáron, 3000 mm. 74 k. 6 forint 65 kraj- czáron, mind három hónapra.

Fehérmegyei: 100 mm. 77 k. 8 forint 10 krajczáron, 1500 mm. 74 k. 7 forint 85 kraj- czáron, mind három hónapra.

Rozs: 10) mm. 6 forint 05 krajczáron, 100 mm. 6 forint 20 krajczáron, 200 mm. 5 forint 90 krajczáron, 100 mm 6 forint 15 kraj- czáron, mind három hónapra.

Erdélyi: 100 mm. 78 5 k. 7 forint 90 krajczáron, 10) mm. 77 5 k. 7 forint 60 kraj- czáron mind három hónapra.

Igen sok külföldi, francia, angol és német szer van hir- detve és ajánlva fiatal emberek részére csöbantalmak és folyások ellen.

Mindazon esetekben, a hol Santal-olaj használata orvosilag ja- vasolva van, a legczélszerűbb es legjobb a

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr., postán bérmentve, a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 50 kr.

Gyógyszertár a „Nádorhoz“

BUDAPEST,

VI. Váci-körut 17.

Zene-estélyek.

A Bika kávéházban szerda: Rác Károly szombaton: Magyar Testvérek vasárnap: Veress Tóni.

A Bika étterem kedd: Veress Tóni csütörtök: Magyar Testvérek vasárnap: Rác Károly.

A „Központi kávéházban” naponta felváltva Rác Károly és Magyar Testvérek zenekara játszanak.

A „Magyar király” kávéházban Kedden és Csütörtökön felváltva Rác Károly és Kiss Béla zenekara tart zene-estélyt. Szombaton este a helybeli 39-ik gyalogezred zenekara játszik.

A „Corsó”-kávéházban zeneeste hetenkint 3-szor. Hétfőn Magyar Testvérek, Szerdán Kiss Béla és csütörtökön Rác Károly zenekara játszik.

A „Balaton” kávéházban hetenkint kétszer Csütörtökön és Vasárnap cigány zenekar játszik.

Az „Angol Királyné” kávéházában Kedden este Magyar Testvérek, Csütörtök és Péntek este Rác Károly. Vasárnap felváltva Rác és Magyar-Testvérek tartanak zene-estélyt.

Az 1895. évi ciroki és az 1896. évi londoni egész-ségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany-éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer.

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csu-zos bántalmait, a. m. köszvény, csusz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása nemely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb eseteknél is már egyszeri be-dérszólésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapestben Török József ur gyógy-szertárában, Király-utca 12. és dr. Egger A ur gyógy-szertárában, Váci-körút 17. szám. — Ugyszintén a város összes s a vidék csaknem összes gyógy-szertárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA

gyógyszerésznél
S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Ugyszintén DEBRECZENBEN

Dr. Rotschnek V. Emil, Tóth Béla, Mihalovits Jenő gyógyszerészeknél.

Arany-ésezüstáru-gyár és verde-intézet.

Rubin A. és Fia

BUDAPEST.

Gyár:

VIII. Német-utca 9.
Telefon 56-60.

Iroda és elárúsítás:

VIII. Eszterházy-utca 20
Telefon 57-92.

Saját készítményü

sima és mintázott evőkészletek, tálcák kenyérkosarak, gyümölcstartók, girandolok, gyertyatartók, service-ök, tolette-ök, versenydíjak, koszorúk, érmek mindennemű egyházi tárgyak stb mindennemű kivitelben.

Nagybani árak.

Javítások és újja alakítások saját költségen eszközöltetnek.

Vasuti menetrend

Érvényes 1899. Október hó 1-től
— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)		V o n a t		Erkezik	
Debreczenből indul					
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonat	1.28	délután	
P.-Ladány	3.37 délután	Tv. sz. sz.	5.13	délután	
P.-Ladány	8.15 este	Személyvonat	9.45	este	
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonat	1.50	délután	
Budapest	12.36 délután	Személyvonat	8.10	este	
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonat	5.45	reggel	
Debreczen—M.-Sziget					
Királyháza	5.22 reggel	Személyvonat	1.10	délután	
M.-Sziget	3.— reggel	Személyvonat	9.50	délelőtt	
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonat	10.50	éjjel	
M.-Sziget	6.46 este	Gyorsvonat	11.18	éjjel	
Szatmár	8.20 este	Tv. sz. sz.	12.46	éjjel	
Debreczen—Szerencs					
Szerencs	8.25 reggel	Személyvonat	11.26	délelőtt	
Szerencs	4.01 délután	"	7.03	délután	
Szerencs	7.— este	"	10.30	éjjel	
Debreczen—Füzes-Abony					
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonat	10.24	délelőtt	
Tisza-Füred	4.16 délután	"	7.56	este	
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes					
N.-Léta—Vértes	8.35 reggel	Vegyesvonat	10.43	délelőtt	
N.-Léta—Vértes	4.21 délután	"	6.15	délután	
Debreczen—Tisza-Lök					
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonat	9.17	délelőtt	
H.-Nánásig	4.06 délután	"	7.29	este	
H.-Nánásig	11.20 déli	"	1.18	délután	

* Minden kedden.
**Csak Tisza-Füredig

Budapest—Debreczen		V o n a t		Indul	
Debreczenbe érkezik				onnan	
P.-Ladány	7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.05	reggel	
P.-Ladány	5.14 reggel	Személyvonat	4.06	reggel	
Budapest	3.36 délután	Személyvonat	9.15	délelőtt	
Budapest	6.26 este	Gyorsvonat	1.55	délután	
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonat	7.05	este	
M.-Sziget—Debreczen					
Szatmár	7.51 reggel	Személyvonat	4.—	reggel	
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonat	6.—	reggel	
Királyháza	6.45 este	Személyvonat	1.22	délután	
M.-Sziget	8.56 reggel	Gyorsvonat	4.50	reggel	
M.-Sziget	10.12 éjjel	Személyvonat	3.50	délután	
Szerencs—Debreczen					
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonat	5.—	reggel	
Szerencs	12.21 délután	Személyvonat	9.07	délelőtt	
Szerencs	7.55 este	Személyvonat	5.10	délután	
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen					
N.-Léta—Vértes	7.18 reggel	Vegyesvonat	5.25	reggel	
N.-Léta—Vértes	3.13 délután	"	1.05	délután	
Tisza-Lök—Debreczen					
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonat	5.06	reggel	
Tisza-Lök	6.35 este	"	2.35	délután	
H.-Nánás	3.30 délután	"	1.30	délután	
Füzes-Abony—Debreczen					
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonat	4.18	reggel	
Füzes-Abony	5.43 délután	"	11.35	délelőtt	